
**IMPERIUL
ÎNSÂNGERAT**

De la Țarul Nicolae al II-lea
la Stalin și Gorbaciov

COL (R) CRISTEA ADRIAN EUGEN

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CRISTEA, ADRIAN EUGEN**Imperiul însângerat : de la țarul Nicolae al II-lea la Stalin și Gorbaciov / col. (r) Cristea Adrian Eugen. - București : Evenimentul și Capital, 2024**

ISBN 978-630-6572-10-6

94

CUPRINSCe dorește autorul să se rețină 7**CAPITOLUL 1**

Întemeietorii Socialismului Științific și ai
Materialismului Dialectic și Istoric: Karl Heinrich
Marx și Friederich Engels
- Constatări și păreri personale ale autorului - 10
Aspecte care au condus la căderea orânduirii țariste și
a apariției comunismului ca formă de guvernare. Rolul
personalităților politice în timpul evenimentelor. 22

CAPITOLUL 2

ȚARUL NICOLAE AL II - lea 31
Nicolai Alexandrovici Romanov, ultimul țar al
Rusiei 18 mai 1868 – 17 iulie 1918 53
Plecarea lui Nicolae al II-lea, însoțit de familia sa,
la Tobolsk, în Siberia 104

CAPITOLUL 3

INSTALAREA COMUNISMULUI (1917) ȘI PIEIREA
ACESTUIA (1991) Câteva personaje principale care
l-au menținut la putere 137
Iosif Vissarionovici Stalin 139
Lavrenti Pavlovici Beria 165

Andrei Vișinski	191
Mihail Gorbaciov	200
Discuțiile șefilor de stat „între patru ochi“	204
Vizita oficială a secretarului general al PCUS Mihail Gorbaciov în România în perioada 23-25 mai 1987	213
Vizita oficială a Președintelui Ronald Reagan în URSS	230
În Republica Democrată Germană	245
În Bulgaria	247
Concediile la Balaton	252
În Cehoslovacia	259
Întâlnirea de la Vatican	262
Întâlnirea de la Malta	264
Întâlnirea de la Kiev – Ucraina dintre președintele Franței, Francois Mitterand, și Mihail Gorbaciov, la data de 6 decembrie 1989	276
BELCIUGARII	294
Postfață	302
Abrevieri și acronime	304
Bibliografie	305

Ce dorește autorul să se rețină

Familia Romanov a asigurat succesiunea la tronul Rusiei a zecilor de țări timp de 300 de ani, până la producerea sfârșitului tragic al ultimului reprezentant în anul 1918.

Existența lor a creat multe interese în rândul producătorilor de opere cinematografice și cărți. Subiectele pe care le-au dezbătut au atras un public numeros, cuprinzând în bună parte căsătoriile țarilor cu tinere ce proveneau din familii regale aflate în câteva țări europene, desfășurarea vieții în palate și, uneori, prezența țarilor în teatrele de operațiuni militare. Exagerările au fost mai mereu prezentate. Apariția aspectelor critice din viața plină de huzur au fost puține și lipsite de explicații.

Cu același conținut admirativ, dar și acuzator, au apărut filme și cărți care i-au avut în vedere pe cei ce au acționat pentru instaurarea unei noi ordini sociale căreia i s-a spus comunism. S-au succedat Karl Marx, Friederich Engels, Lenin, Iosif Stalin, Nikita Hrușciov și Mihail Gorbaciov. Influențele politice diferite au determinat modul de gândire al autorităților, apariția sentimentalismelor, dar și transformarea realităților.

Găsindu-mă în fața unor astfel de reprezentări și cunoscând astfel de aspecte din viața familiilor șefilor de stat, am căutat să scot în evidență situațiile ce pot apărea interesante, mai ales când s-au găsit în afara acțiunilor protocolare. Constatările personale, în general, sunt de multe ori mai interesante decât documentele oficiale ce sunt puține ca număr,

căci pot duce la interpretări și instalarea fricii ce determină deformări ale adevăratei situații.

Atenția mi-a fost atrasă în cea mai mare parte de viața particulară a țarinei Alexandrei, soția lui Nicolae al II – lea, ultimul țar al Rusiei. Prezența în apropierea ei a unui vagabond, Rasputin, a dat naștere de peste o sută de ani unei singure întrebări: a fost vinovată numai Alexandra? Este imposibil de a cunoaște în ce măsură acest Rasputin a influențat, prin Alexandra, politicile statului rus.

Am avut în vedere și aspectele care au contribuit la mărirea rupturii dintre preocupările țariste și majoritatea populației ruse, care crea noi personaje politice ce au condus la producerea revoluției și apariția unei alte orânduiri sociale.

Sunt analizați și câțiva activiști politici comuniști din România ce s-au remarcat prin supușenia lor față de cei ce conduceau PCUS. Dar și schimbările concepționale în domeniul politic al acestora, făcute publice după 1955.

Ultimul personaj care mi-a reținut atenția prin jocul lui politic la două capete diferite radical ca interese a fost Mihail Gorbaciov, conducător al PCUS în perioada 1985 – 1992. O prezență interesantă prin comportament, la care a contribuit, probabil, soția lui Raisa. Aceasta a creat o situație unică în lume când un conducător – dictator al unui mare imperiu – a acționat cu bună știință ca să-l destrame și să piară comunismul din Rusia și din întreaga Europă. Prezentarea și interpretarea unor aspecte din jocul creat de Mihail Gorbaciov atât timp cât s-a aflat la putere devin și mai interesante, în măsura în care se va cunoaște conținutul unor discuții purtate de acesta cu importanți șefi de state ale lumii. Explicația înlăturării lui de la conducerea URSS exprimă

lupta dintre puterea imensă pe care o avea și o parte dintre colaboratorii săi, care nu doreau să schimbe regulile unui stat comunist bazat pe dictatură, ceea ce contrasta cu evoluția civilizației în lume.

Ceea ce a făcut Mihail Gorbaciov se încadrează în scopuri geo-politice diferite. Oricum, în timp de numai șase ani, a reușit să realizeze ce nu puteau să facă toți diplomații lumii și armatele lor. Unele acțiuni mi-au atras atenția prin modul în care au fost realizate, nelipsind atitudinile lipsite de respect atunci când se afla în discuții între patru ochi cu parteneri din zona statelor subordonate.

N-am eliminat din atenție nici belciugarii care, prin existența lor, îi aduc pe membrii tuturor societăților în stare de neputință sau îi conduc într-o direcție în care toți să fie implicați. M-am oprit la acest aspect întrucât a funcționat de multe secole, chiar și în comunism. Unii sunt blestemați chiar și atunci când în țări civilizate sunt recompensați pentru serviciile pe care le aduc.

Datele producerii diferitelor evenimente au stat la baza construcției cărții și a interpretărilor făcute de autorul ei. A existat dorința ca tot ce s-a scris să se apropie cât mai mult de realitatea faptelor petrecute, care, în acele perioade, nu au fost comentate din mai multe interese.

Interpretările nu exclud și eventuale erori. Fiecare cititor este în măsură să aprecieze. Sunt vederile unui ofițer de informații. Multe se bazează pe constatări personale. Altele, pe probabilități. Experiența, în care se găsesc și aspecte nedifuzate din viața particulară a unor șefi de state și a familiilor lor are importanța sa.

Vă doresc o lecturare cât mai liniștită.

Autorul

Capitolul 1

**Întemeietorii Socialismului Științific
și ai Materialismului Dialectic
și Istoric: Karl Heinrich Marx și
Friederich Engels**

- Constatări și păreri personale ale
autorului -

La mijlocul secolului al XVIII – lea, nemulțumirile muncitorilor angajați ai fabricilor și atelierelor din țările din centrul Europei creșteau permanent ca număr și ca intensitate. Erau determinate de salariile mici și de numărul mare de ore lucrate. Condițiile grele de muncă fizică erau epuizante.

Marii latifundiari ca și restul boierimii din toate țările mențineau iobăgia și îngrădirea drepturilor de viață în libertate a țăranilor ce le munceau pământul. Nemulțumirile acestora creșteau, dar exprimarea și manifestările erau rare și lipsite de forța necesară pentru a fi luați în seamă.

Toți acești nemulțumiți constatau, permanent, discrepanțele enorme existente între modul lor de viață și cei aflați la vârfurile societății pentru care ei trudeau. Mai constatau că acești beneficiari își petreceau timpul în bogăție fără limite în castele și palate, cu scopul vădit de a-și afișa locul în societate, dar și autoritatea față de toți care lucrau sau nu în folosul lor. Lipsa unei minime atenții pentru ridicarea nivelului de trai al celor mulți a amplificat reacțiile.

Latifundiarii, bancherii și proprietarii de fabrici și ateliere își angajaseră în jurul lor mulți inși cu rolul de a administra averile și de a obține cât mai multe profituri. Toți acești supraveghetori au contribuit și ei la formarea unei și mai mari adversități și nemulțumiri sociale, atât prin duritatea relațiilor, cât și prin realizarea de beneficii personale.

Existența unor asemenea relații ce erau greu de suportat de către componenții societății a determinat reacții și explozii sociale care, mai toate, s-au terminat prin simple demonstrații. Conducătorii celor nemulțumiți, deveniți și demonstranți, erau din rândul muncitorilor. Se detașau prin îndemnuri la revolte și câteva lozinci. Nu posedau experiența necesară bazată pe studierea reacțiilor sociale și nici nu înțelegeau mai mult decât dorința de a obține un salariu mai mare ca să poată trăi mai bine.

Astfel de revolte nu ridicau probleme pentru autoritățile politice existente și nici pentru șefii poliției, care nici ei nu înțelegeau mai nimic din tot ce se petrecea în societatea pe care o conduceau.

În perioada respectivă, în a doua parte a secolului al XVIII – lea, apar doi analiști politici și sociali crescuți în Germania. Încă din primii ani s-au detașat de toți ceilalți analiști și ziariști, prin modelul lor de analiză a cauzelor nemulțumirilor sociale din acei ani, dar și a evoluției societății prin care să-și impună libertăți de exprimare și acțiune pentru ducerea unei vieți normale a tuturor membrilor care o compuneau.

În afara articolelor lor apărute în presă, cei doi mai erau autorii multor broșuri și cărți cu teme de interes social. Din conținutul acestora rezultă că stăpâneau situația reală a problemelor abordate, din care nu lipseau aspectele de istorie, filosofie și economie. Până

atunci nu mai fuseseră întâlnite asemenea personalități care să atragă atenția prin analizele ce apăreau și care se refereau la evoluția societății omenеști din acei ani în care se prevedeau schimbări majore.

Din tot ceea ce acești filosofi, Karl Marx și Friederich Engels, au scris în întreaga lor viață, a mai rezultat că nu s-au aflat sub influențele oamenilor politici sau din alte domenii. Prin capacitatea lor de înțelegere s-au detașat cu mult peste concepțiile filosofice ale altora. Nici după 150 ani nu au apărut alți analiști și filosofi care să dovedească însușiri prin care să dea soluții de rezolvare a fenomenelor sociale. În cadrul democrațiilor reale, punctele lor de vedere sunt expuse fără rezerve în importante universități unde există cadre de socialism științific.

S-au găsit mulți analiști în domeniul filosofic și istoric, mai ales în țările est-europene, care au dat intenționat o altă interpretare operelor lui Marx și Engels pentru a le scădea valoarea.

Câteva date din viața acestor filosofi vin să completeze valoarea și înțelegerea activităților lor.

Karl Heinrich Marx (1818 – 1883)

S-a născut în localitatea Trier din Germania, de etnie evreu. Încă de la începutul activității lui ziaristice, l-a cunoscut și apreciat pe Friederich Engels, filosof în domeniul politicii cu care, până la sfârșitul vieții, a avut o colaborare apropiată. Faptul că Friederich Engels s-a stabilit în Anglia, încă de când era tânăr, l-a făcut pe Karl Marx să-l urmeze pentru a avea o colaborare permanentă.

Cea mai importantă lucrare scrisă de Karl Marx a fost „Capitalul“, publicată pentru prima dată în septembrie 1817. Specialiștii în domeniu au apreciat această operă ca un tratat care cuprinde critici

privind structura societății capitaliste și modul de producție care caracteriza această societate. Cartea a fost tradusă în toate țările din lume și autorul a fost considerat un filosof genial în analizarea și găsirea soluțiilor pentru eliminarea nemulțumirilor din societate. Aprecierea continuă să fie valabilă și în zilele pe care le trăim.

Conținutul lucrării a fost preluat de conducătorii partidelor comuniste și considerat că trebuia să se afle la baza ideologiei comuniste.

După anul 1918, propagandă făcută de PCUS i-a mai adăugat lângă Marx și Engels și pe Lenin și Stalin. Deosebirile sunt mari, atât ca diversitate de probleme, cât și - mai ales - prin soluțiile prin care să se rezolve problemele societății.

Karl Marx a avut o viață scurtă, 65 de ani, până la 17 mai 1883, când a murit Londra, în Anglia. De atunci este recunoscut ca teoreticianul care a pus bazale politicilor comuniste. Fotografia lui, aceeași, a fost afișată peste tot, inclusiv în cărțile care se refereau la personalitatea lui în toate țările cu conducere comunistă.

După căderea sistemului comunist, s-a format o atitudine de respingere a ideilor conținute în operele sale și, ca urmare, a fost scos în totalitate din preocupările vieții sociale. După anul 2015 se încearcă readucerea în atenție în multe țări occidentale, în cadrul unui nou curent politic pe care cei mai mulți îl numesc neomarxist.

Capacitatea de analiză politică, socială și economică ce i-a aparținut lui Karl Marx a fost și este apreciată de mulți specialiști ca fiind deosebită și neegalată până în prezent. Au fost și alți filosofi care, în decursul zecilor de ani, au tratat subiecte asemănătoare, indiferent de orânduirea socială în care ei s-au găsit.

Aprecierile scrierilor lor s-a limitat doar la încercări de interpretare a operelor lui Karl Marx și Friederich Engels, fără a se aduce noutăți în materie de analiză a problemelor ce frământă societatea. Aceștia n-au lezat cu nimic conținutul ideilor din operele celor doi filosofi, socotiți creatori de adevărate probleme pentru o societate aflată în dezvoltare chiar și peste sute de ani.

Friederich Engels

S-a născut la 28 noiembrie 1820 în Barmen – Germania. După o viață de 75 de ani, moare la 5 august 1895, la Londra – Anglia. Cauza morții a fost un cancer de laringe.

În operele lui a analizat și dezvoltat caracterul și conținutul luptei celor ce muncesc pentru ca să reușească în acțiunile lor revendicative. Întreaga lui analiză teoretică a fost concepută în anii de sfârșit ai unei epoci în care se mențineau încă concepții și relații puternice de tip medieval și început de formare a societății capitaliste.

Analizele și soluțiile din operele sale pentru transformarea societății, rezultate și dintr-o relație permanentă cu Karl Marx, au fost însușite de mulți membri din diferite categorii sociale de-a lungul generațiilor care s-au succedat. Toate aceste analize și soluții au un conținut clar dar, în aplicarea lor s-au produs, în mod repetat, interpretări care au condus la modificări chiar și de fond în aplicarea politicii comuniste în toate statele care s-au aflat într-o dependență de influențele CC al PCUS.

Printre operele importante scrise de Friederich Engels și Karl Marx este și „Manifestul comunist“, publicat pentru prima oară în limba germană la Londra, în 21 februarie 1848. Analistii istorici afirmă că

Friederich Engels ar fi publicat acest manifest într-o formă restrânsă cu câțiva ani mai înainte.

Apariția acestui manifest a avut loc cu 69 de ani înaintea revoluției comuniste din octombrie 1917, produsă în Rusia. Conținutul lui a fost însușit de Lenin, conducătorul revoluției, și declarat „Manifest al Partidului Comunist“ înființat în același an. Revoltele, grevele și nemulțumirile manifestate sub diferite forme după apariția manifestului au avut ca scop revendicarea de măsuri care să le asigure tuturor celor ce munceau o viață mai bună. Niciodată nu s-au făcut trimiteri la existența manifestului pentru a nu exista interpretări politice de către partide aflate la putere și care aveau alte doctrine decât cea comunistă.

Prezența acestor doi filosofi germani considerați titani prin conținutul operelor lor a declanșat în următorii zeci de ani multe judecăți diferite prin valoarea prin care o avuseseră până atunci. Apoi conținutul Manifestului Comunist și-a pierdut din valoare, deoarece în afara cerințelor economice apăruseră și alte teorii politice. A mai contribuit și faptul că nu se evidențiaseră alți filosofi de aceeași valoare, care să dezvolte și chiar să creeze aspecte de interes pentru societate.

La scăderea anvergurii politice a manifestului au contribuit prin influențele exercitate și șefii de stat aflați la conducerea importantelor țări europene și chiar în cele devenite comuniste. În aceeași măsură au fost prezente și organele de informații care cunoșteau modul de gândire și acțiunile celor ce organizau și desfășurau grevele muncitorești.

Când într-o țară se organizează demonstrații și acțiuni cu scopul de răsturnare a orânduirii politice și sociale existente, rolul organelor informative este

deosebit de important. Informațiile obținute sunt puse la dispoziția personalităților politice, regelui, împăratului și a celor ce se găsesc în poziții cheie de decizie. Dacă există pasivitate din partea organelor informative determinată și de alte interese, incompetență și prostie a șefilor conducători, în mod sigur că regimul politic existent va cădea.

Starea de pasivitate a organelor informative și a altora, considerate instituții de forță, este și rezultatul gândirii și acțiunilor angajaților care, aproape în totalitatea lor, bănuiesc sau sunt siguri că șeful lor cel mare, care-i reprezintă, nu cunoaște situația sau nu acționează în interesul general. Dar, nu de puține ori, comportamentul unui asemenea șef, înconjurat de câțiva colaboratori importanți prin funcțiile ce le dețineau, este dovedit ulterior, după căderea regimului politic, ca trădător al intereselor țării sau că nu-l mai acceptau pe conducătorul-dictator.

Sunt și alte aspecte care au un rol deosebit în schimbarea mentalităților și atitudinilor unor astfel de conducători. Determinarea acestora de a nu mai fi fideli celui care i-a numit în funcție se înscrie de multe ori în atitudinile populației, care dorește ca toți cei aflați la conducerea țării să fie schimbați. Câteva aspecte vor fi abordate în paginile următoare.

Când interesele organelor informative sunt puse în practică într-o rețea de colaboratori bine dirijați, acestea devin o reușită. Șefii – conducători cu responsabilități de decizie cunosc stările de spirit ale celor care fac parte din conducerile partidelor, sindicatelor și a altor organizații muncitorești și de cultură, ca și măsurile cu caracter juridic ce pot să fie aplicate. De multe ori, totul pare foarte simplu. Dar acești șefi, în toate cazurile, sunt oameni politici, iar implicarea lor prin atitudini de imparțialitate este

greu de realizat. Situația devine catastrofală pentru țările mici, mai ales cele din zona est-europeană, aflate sub dirijarea succesivă a unor imperii. Uneori, pentru perioade scurte de timp, se creează și excepții. Cu cât o țară posedă mai multe bogății naturale, interesele străine sunt și mai mari pentru a le însuși prin metode diversificate. Atragerea oamenilor politici dintr-o astfel de țară intră în sistemul de acaparare a tot ce se poate. După o perioadă de mai mulți ani, populația va constata că nu mai există nimic de vândut și, nemaivând ce să facă, îi blestemă pe toți cei care au condus țara și chiar își doresc să-i vadă spânzurați. Astfel de gânduri se tot repetă de sute de ani. Își pun nădejdea în noul conducător pe care l-au ales că se va ține de cuvânt pentru a împlini ce a promis. Vor ajunge ei la concluzia că și acest ales este un mincinos. Nu le mai rămâne decât speranța.

Serviciile de informații sesizează astfel de frământări și conducătorii țării deturneză atenția. Ca urmare, nunțile, petrecerile și spectacolele sportive se țin lanț. Se dorește astfel ieșirea din necazurile de toate felurile prin care trec. Apoi uită și le revine speranța că se va găsi vreun șef care să țină cu ei. De mincinoși, trădători și de interesele lor ascunse s-au săturat, dar n-au ce face. Mai constantă că au permanent sărăcia în prag sau în casă. Alții o duc bine. Nu mai există loc de mașini moderne, scumpe și de vile. Puțini dintre ei sunt salariați, dar se descurcă. Există și afaceriști și nimic nu le scapă din atenție. Trăiesc un mod de existență normal.

Cei din pătura de jos a societății se mențin cu credință că Dumnezeu nu îi uită. Își numără puținii bani, zilnic, iar medicii constată că s-au mai și îmbolnăvit. Tot ei speră că peste câteva luni vor trăi mai bine, căci așa le-au transmis oamenii mari care

conduc țara. N-au auzit de manifestul lui Marx și nici nu-i interesează. Până atunci se vor duce mai mereu la biserică. Mai constată că se mai și înveslesc atunci când li se cântă „Doamne, ocrotește-i pe români“, dar și că toți, bogați și săraci, la despărțire de un cunoscut își urează „Doamne ajută“. Este salutul însușit de mai toți. L-au adoptat notarii, medicii, polițiștii dar și cei care de-abia mai gâfâie.

Serviciile de informații aflate în diferite perioade, întocmesc permanent sinteze cu conținutul notelor informative și le trimit marilor șefi-conducători. Ofițerii de informații au rolul de a informa și nu de altceva. Se transmit necazuri, intenții și revolte din lumea în care trăiesc, pentru ca țara lor să existe și politicienii să cunoască realitățile.

Când se schimbă regimul politic, vinovați de toate cele întâmplate și neacceptate de populație sunt ofițerii care i-au spionat și s-au ocupat de culesul de informații din toată țara. Politicienii și cei cu sarcini administrative la nivel de conducere a țării sunt alungați, inclusiv țari și regi. Uneori, din repezeală, mai sunt și împușcați. Cei mai mulți, cu credința în Dumnezeu, vor ca răzbunarea lor să fie cât mai drastică și nu doresc să-și aducă aminte că unii dintre ei, chiar mulți, au cântat ode dictatorilor și, de bucurie, își mângâie chelia sau barba.

Printre țari și regi s-au găsit mulți nepricepuți aflați la conducere prin moștenirea puterii. Sunt lăudați și ridicați în slavă și, apoi, autorii vor fi dovediți în fața istoriei ca iresponsabili. Au fost cu sufletul curat, dar mai mult n-au putut face, căci mintea nu i-a ajutat.

După 22 ani de la moartea lui Engels în 1917, când se produce revoluția din Rusia, apare un alt personaj politic important pentru majoritatea

revoluționarilor. Era Vladimir Lenin. Atunci avea 47 ani. Nu a reușit să se apropie nici pe departe de operele celor doi, Marx și Engels, dar prezenta interes prin activitatea de organizator și îndrumător al activităților revoluționare din 1917. De el se leagă schimbările deosebite din Rusia, prin apariția comunismului și a evoluțiilor acestei orânduiri politice din următorii ani.

Vladimir Ilici Lenin

S-a născut la 22 aprilie 1870 în orașul Ulianovsk, situat pe fluviu Volga, important și prin faptul că era capitala regiunii Ulianovsk. În timpul copilăriei și adolescenței, i s-a făcut o educație corespunzătoare vârstei de către părinții lui, care aveau o pregătire școlară superioară, tatăl fiind inspector școlar pe întreaga regiune.

În 1889 era student la Facultatea de Drept a Universității Imperiale din orașul Kazan. În timpul revoluției din 1917, era singurul dintre ceilalți conducători care provenea din burghezie. Pregătirea sa intelectuală i-a dat posibilitatea de a înțelege ideile lui Marx și Engels și aplicarea lor pentru potolirea celor mulți și nemulțumiți.

S-a ferit pe toată durata cât s-a aflat în fruntea PCUS ca la aparițiile lui în public să aibă în apropiere alți revoluționari care i-ar fi scăzut din personalitatea percepută de public. Nu era ceva nou, căci toți marii șefi ai unui stat procedează la fel. Ca și alți conducători comuniști care s-au aflat în fruntea PCUS, s-a remarcat ca organizator și mai ales ca agitator. A adus numai noutăți în evoluția societății create de el în Rusia. Au apărut lagărele, deportările și arestările a milioane de cetățeni ruși, acuzați că fuseseră dușmani ai poporului.